

Eco Reest

Bospad 7 te Fluitenberg

Quickscan natuurbescherming Omgevingswet

Kenmerk: 240868

Rapport

KANTOOR ALMERE

Landdrostdreef 124

1314 SK Almere

T 036 8200376

KANTOOR GRONINGEN

Friesestraatweg 213 A-D

9743 AD Groningen

T 0596 633355

KANTOOR HOOGEVEEN

Elbe 2

7908 HB Hoogeveen

T 0528 373982

project	Quicksan natuurbescherming Omgevingswet Bospad 7 Fluitenberg	kenmerk 240868
---------	--	----------------

versie rapport	versienummer	datum	reden vervallen
	1.0	15 juli 2024	Vigerende versie

auteur	P. Lange (Pauline)
controle en vrijgave	M. Oudshoorn (Mandy)

paraaf

opdrachtgever	Reitsema Investments B.V. Hoofdstraat 9 a 7902 EA HOOGEVEEN
contactpersoon	Dhr. G. Reitsema

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan natuurbescherming Omgevingswet die is uitgevoerd ter plaatse van Bospad 7 te Fluitenberg, in opdracht van Reitsema Investments B.V.. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen. De gebruikte foto's zijn afkomstig van Eco Reest, tenzij anders vermeld.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2024 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest (2024). Quicksan natuurbescherming Omgevingswet Bospad 7 te Fluitenberg, kenmerk 240868, d.d. 15 juli 2024.

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Kwaliteitsborging	5
1.3	Wettelijk kader	5
1.4	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen	7
2.	Inventarisatie en effectbeoordeling	12
2.1	Bronnenonderzoek	12
2.2	Veldinspectie	12
2.3	Toetsing	12
3.	Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden	13
3.1	Natura 2000	13
3.1.1	Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	13
3.1.2	Potentiële effecten	13
3.1.3	Ecologische relaties	14
3.1.4	Effecten stikstofdepositie	14
3.2	Natuurnetwerk Nederland	15
3.3	Natuur buiten het NNN	15
3.4	Houtopstanden	16
3.4.1	Omgevingswet	17
3.4.2	Gemeentelijk beleid	17
4.	Effectbeoordeling Flora- en fauna-activiteit	18
4.1	Flora	18
4.2	Broedvogels	19
4.2.1	Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)	19
4.2.2	Soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)	22
4.2.3	Soorten zonder jaarrond beschermd nest	23
4.2.4	Foerageergebied	23
4.3	Vleermuizen	23
4.3.1	Verblijfplaatsen	23
4.3.2	Vliegroute	25
4.3.3	Foerageergebied	25
4.4	Grondgebonden zoogdieren	26
4.5	Overige soorten	27
4.6	Rode Lijst soorten	28
5.	Conclusie en advies	29
5.1	Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden	29
5.2	Flora en fauna activiteit	29
5.3	Advies en vervolgstappen	30
5.3.1	Stikstofdepositie	30
5.3.2	Verstoring verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen	30
5.3.3	Broedvogels	31
5.3.4	Houtopstanden	31
5.3.5	Natuurinclusief bouwen	31
5.3.6	(Specifieke) zorgplicht	31
5.4	Geldigheid en houdbaarheid	32
5.5	Verantwoording	32

Geraadpleegde bronnen	33
Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe	35
Bijlage 2 Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten provincie Drenthe	36
Bijlage 3 Uittreksel NDFF	37
Bijlage 4 Uittreksel NDFF Rode lijst	38
Bijlage 5 Uittreksel BeSi	39

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen bouw van een woning ter plaatse van Bospad 7 te Fluitenberg.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan natuurbescherming Omgevingswet is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het plan. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Kwaliteitsborging

Eco Reest BV streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren:

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de vergunningen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot de Omgevingswet.

1.3 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Omgevingswet (Ow) van toepassing. De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. Daarnaast zijn ook bijzondere natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl>. De regels voor natuur zijn (voornamelijk) uitgewerkt in het Besluit activiteiten leefgebied (Bal) en het Besluit kwaliteit leefgebied (Bkl).

Natura 2000

Artikel 5.1, eerste lid van de Omgevingswet en Afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten/activiteiten (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Daarnaast is in het Bal een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden (art 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende

gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal).

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in artikel 2.44 Ow, en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen (art 7.7 en art 7.8 Bkl).

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan of omgevingsplan, is een nadere beoordeling nodig. Daarin wordt beoordeeld of sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en/of samenhang van het NNN. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Overige provinciale natuurgebieden

Provincies kunnen ook overige natuurgebieden aanwijzen, waaronder bijzonder provinciale natuurgebieden, weidevogelgebieden en ganzenfoerageer-/rustgebieden (art 2.44 5^e lid Ow). Deze zijn vastgelegd in de provinciale omgevingsverordeningen.

Flora- en fauna-activiteit

In artikelen 11.37, 11.46 en 11.54 van het Bal is het onderdeel flora- en fauna-activiteit opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art 11.37 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (art 11.47 Bal) en nationaal beschermde soorten (art 11.54 Bal). De Ow schrijft daarnaast in algemene zin een zorgplicht voor de fysieke omgeving voor (art 1.6-1.8) en voor natuur is dat nader uitgewerkt in een specifieke zorgplicht in het Bal (art. 11.27 Bal).

De Omgevingswet gaat uit van het 'ja, mits'-principe. Dit betekent dat activiteiten in principe toegestaan zijn, mits er geen schadelijke effecten optreden op beschermde soorten. Voor activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten zijn verboden en kunnen alleen onder voorwaarden van een vergunning plaatsvinden. De provincie Drenthe is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Omgevingswet en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten in geval van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 1).

Bovendien is een (specifieke) zorgplicht opgenomen (art. 11.27, Bal). Wanneer men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, zijn maatregelen in het kader van de zorgplicht van toepassing. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. Degene die een activiteit verricht is verplicht:

- ✂ Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
- ✂ Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
- ✂ Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten die in Nederland in het wild leven en hier van nature voorkomen en (in het geval van trekvogels) om soorten die regelmatig in Nederland voorkomen.

Houtopstanden

Artikel 11.3 van de Omgevingswet regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap Omgevingswet. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Omgevingswet vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels (art 11.111 Bal). Daarnaast kunnen ook per gemeente regels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

Voor houtopstanden geldt bovendien een specifieke zorgplicht (art 11.116 Bal), die geldt voor het vellen van houtopstanden, het herbeplanten van grond of nadat een houtopstand op een andere manier teniet is gedaan.

Rode lijst soorten

Daarnaast dient aandacht besteed te worden aan activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Deze regels gelden in artikel 11.27 (specifieke zorgplicht soorten). Hierbij dient voorafgaand van de activiteit nagegaan te worden of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van rode lijst soorten, genoemd in bijlage IX of in rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19 vierde lid, onder a, onder 4 van de Omgevingswet.

1.4 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied

Het plangebied ligt aan Bospad 7 te Fluitenberg (figuur 1.1). Het betreft een perceel met een grasveld, enkele berken en eiken. Naast de opgang van het perceel bevindt zich een schuur en daarachter een grote trampoline. De schuur is opgetrokken uit houten planken en heeft een zadeldak van golfplaten. Er is geen spouw aanwezig en de golfplaten zijn aan de binnenzijde onbedekt.

Het grasveldje bestaat hoofdzakelijk uit algemene soorten zoals Engels raaigras, schapenzuring, ridderzuring en klein streepzaad. Ook is een stuk met overheersend grote brandnetel aanwezig als gevolg van tuinafvaldumping. Het veldje wordt jaarlijks gemaaid.

Het perceel wordt omringd door houtwallen bestaande uit soorten als eiken, laurierkers, berken en hulst. Aan de oostkant wordt het perceel begrensd door het Bospad. Aan de noord- en zuidzijde van het perceel bevindt zich bebouwing. Aan de westzijde bevindt zich een (momenteel droogstaande) afwateringgreppel met daarachter een maïsveld. Oppervlaktewater is afwezig binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Het perceel en het Bospad zijn in de huidige situatie onverlicht, wel is verlichting aanwezig bij de bebouwing in de omgeving.

Het plangebied bevindt zich in een omgeving met afwisselend bospercelen, agrarische velden en bebouwing. Ten noorden bevindt zich het Spaarbankbos van Het Drentse Landschap. De bebouwde kom van Hoogeveen bevindt zich op circa één kilometer ten zuiden van het plangebied.

Figuur 1.2 tot en met 1.5 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied.

Figuur 1.2 Indruk van het grasveld met schuur, gezien in noordoostelijke richting, met op achtergrond het Bospad.

Figuur 1.3 Indruk van het perceel, ter hoogte van de opgang, gezien in zuidelijke richting.

Figuur 1.4 Indruk van de schuur.

Figuur 1.5 Indruk houtwal aan de westkant van het perceel, met daarachter het maïsveld.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om op het perceel een nieuwe, vrijstaande gasloze woning te realiseren (figuur 1.6). Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan van 'agrarisch' naar 'wonen' nodig. De voorgenomen planning van de werkzaamheden is vooralsnog niet bekend. Voor de beoogde nieuwbouw dienen enkele bomen en hultst gekapt aan de zuidzijde van het perceel te worden (zie figuur 1.7). Het is vooralsnog onbekend of de bestaande schuur behouden blijft of gesloopt wordt.

Figuur 1.6 Ligging van de beoogde nieuwbouw (wit) op het perceel (groen).
(bron: De Stijl, 22-04-2024).

Figuur 1.7 De te verwijderen bomen en hulst. Het gaat daarbij om de voorste rij.

2. Inventarisatie en effectbeoordeling

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 25 juni 2024 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2024) en de Beschermde Soortenindicator (BeSi - BIJ12, 2024b) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de vergunningsplichtige soorten in de Omgevingswet en Rode lijstsoorten binnen een straal van één kilometer rond het plangebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3 en 4. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (zie literatuurlijst).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers waaronder de InformatieKaart Natuur (BIJ12, 2024c) nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden NNN en overige provinciale natuurgebieden) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 25 juni 2024. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: droog, half helder, windkracht 1 Bft, 25°C.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel Natura 2000 en overige beschermde gebieden (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Voor de voorgenomen bomenkap is beoordeeld of het beschermingsregime vanuit de Ow ten aanzien van beschermde houtopstanden van toepassing is, en of vervolgstappen aan de orde zijn. Voor de regels ten aanzien van overige beschermde gebieden, waaronder het NNN, is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten en of vervolgonderzoek nodig is.

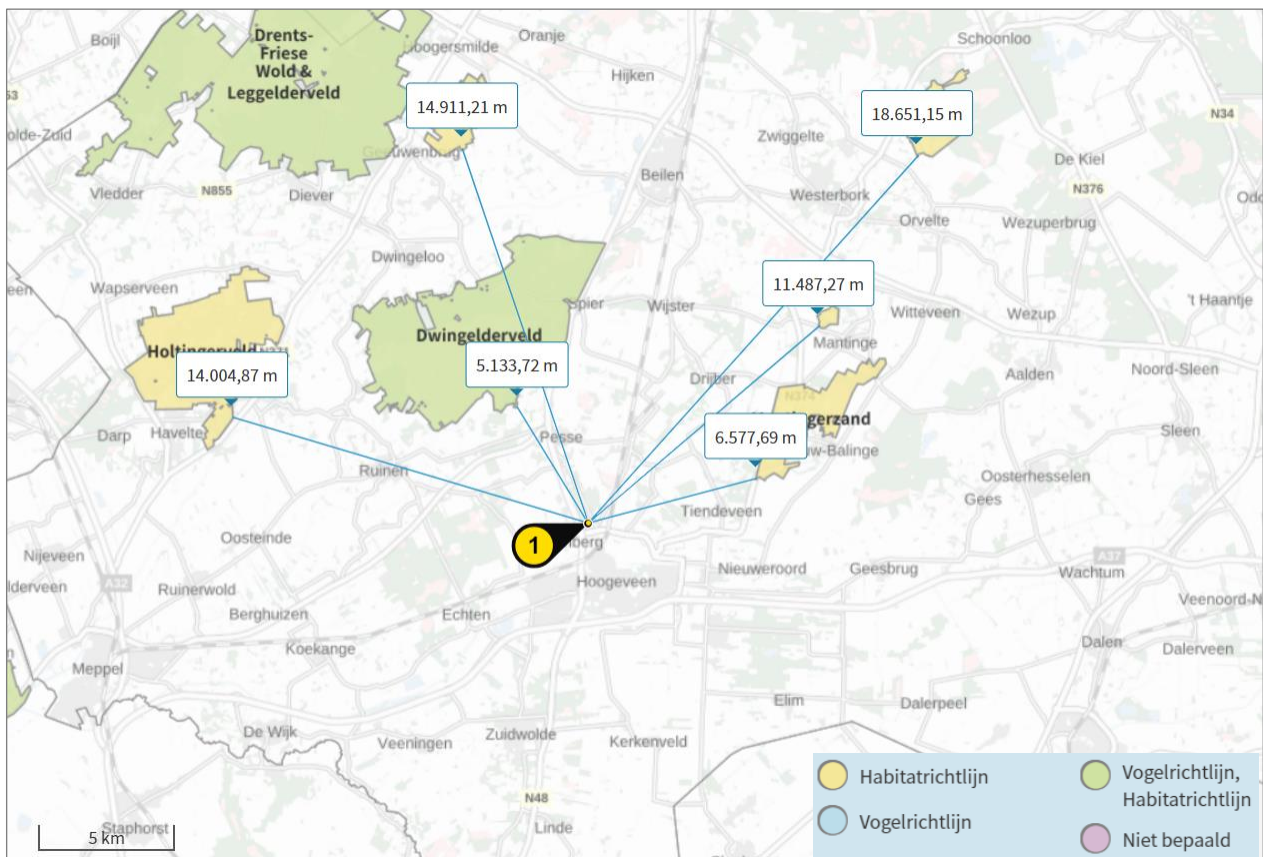
Voor het onderdeel Flora- en fauna-activiteit (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden

3.1 Natura 2000

3.1.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen Dwingelderveld, Mantingerzand, Mantingerbos, Holtigerveld, Drents-Friese Wold & Leggelderveld en Elperstroomgebied, op ruim vijf tot bijna negentien kilometer afstand (zie figuur 3.1). Overige Natura 2000-gebieden bevinden zich op meer dan twintig kilometer afstand.

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (gele marker) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden.

(Bron: RIVM, 2024 - AERIUS Calculator).

3.1.2 Potentiële effecten

De effectenindicator van Broekmeyer et al. (2014; 2006) is een hulpmiddel om mogelijke schadelijke effecten op Natura 2000-gebieden te bepalen. De effectenindicator bevat 28 categorieën van activiteiten. De categorie die het meest toepasbaar is op de beoogde werkzaamheden (nieuwbouw woning) betreft 'woningbouw'. Op basis van de effectenindicator kan de categorie 'woningbouw' in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

In tabel 3.1 zijn de potentiële effecten opgesomd en voorzien van een onderbouwing of als gevolg van het voornemen mogelijk sprake is van het betreffende effect.

Tabel 3.1 Potentiële effecten op Natura 2000-gebieden met onderbouwing of mogelijk wel (oranje) of géén (groen) sprake is van het effect als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Potentieel effect	Onderbouwing
Oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten (betreding)	Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten.
Verontreiniging en verdroging	Nee, bij de voorziene werkzaamheden komen geen gevaarlijke/ chemische stoffen vrij en is verdroging niet aan de orde, gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie).
Verstoring (licht, geluid, optisch)	Op basis van bekende verstoringafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2008) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (ruim vijf kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden.
Trillingen	Eventuele trillingen hebben gezien het geringe trillingseffect (Van der Vegte et al., 2011; Gemeente Utrecht, 2003) geen effect op de verder gelegen (>5 km) Natura 2000-gebieden.
Stikstofdepositie (verzuring/vermesting)	Door inzet van de machines en aan- en afrijdend verkeer tijdens de realisatiefase en extra verkeersbewegingen voor het toekomstig gebruik is sprake van stikstofemissies. Effecten als gevolg van stikstofdepositie wordt nader beoordeeld in 3.1.4.

3.1.3 Ecologische relaties

Er zijn geen ecologische relaties tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden aanwezig. De aangewezen doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn gebonden aan specifieke biotopen (Min LNV, 2024). De doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (zoals kamsalamander, brede geelrandwaterroofkever, drijvend waterweegbree, dodaars, zwarte specht, tapuit en kleine zwaan) zijn gebonden aan open water, (riet)moerassen en oude bossen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Gezien de habitateisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het plangebied (klein oppervlak, bestaande verstoringbronnen zoals bebouwing en wegen) worden de doelsoorten binnen het plangebied uitgesloten. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

3.1.4 Effecten stikstofdepositie

Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van (mobiele) machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Omgevingswet (Ow art 2.44). De Ow (art. 4.15 en 6.15 Or) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten (significant) negatieve effecten kunnen hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NO_x en NH₃) te berekenen.

Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie worden zowel in de gebruiksfase als in de tijdelijke realisatiefase niet verwacht. Het plan betreft de bouw van één vrijstaande woning, met in de gebruiksfase geen gebouwgebonden emissies (gasloos) en op basis van het kental 8,6 verkeersbewegingen/etmaal (CROW, 2018), die ook relatief nabij een grotere ontsluitingsweg ligt. Stikstofemissies in de toekomstige gebruiksfase zijn zodoende minimaal. Gezien de kleinschaligheid van de werkzaamheden en de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (meer dan vijf kilometer) wordt stikstofdepositie in de tijdelijke realisatiefase als gevolg van de bouw ook niet verwacht. Dit kan echter uitsluitend met behulp van het voorgeschreven rekenmiddel AERIUS Calculator juridisch inzichtelijk gemaakt worden (zie 5.3.1).

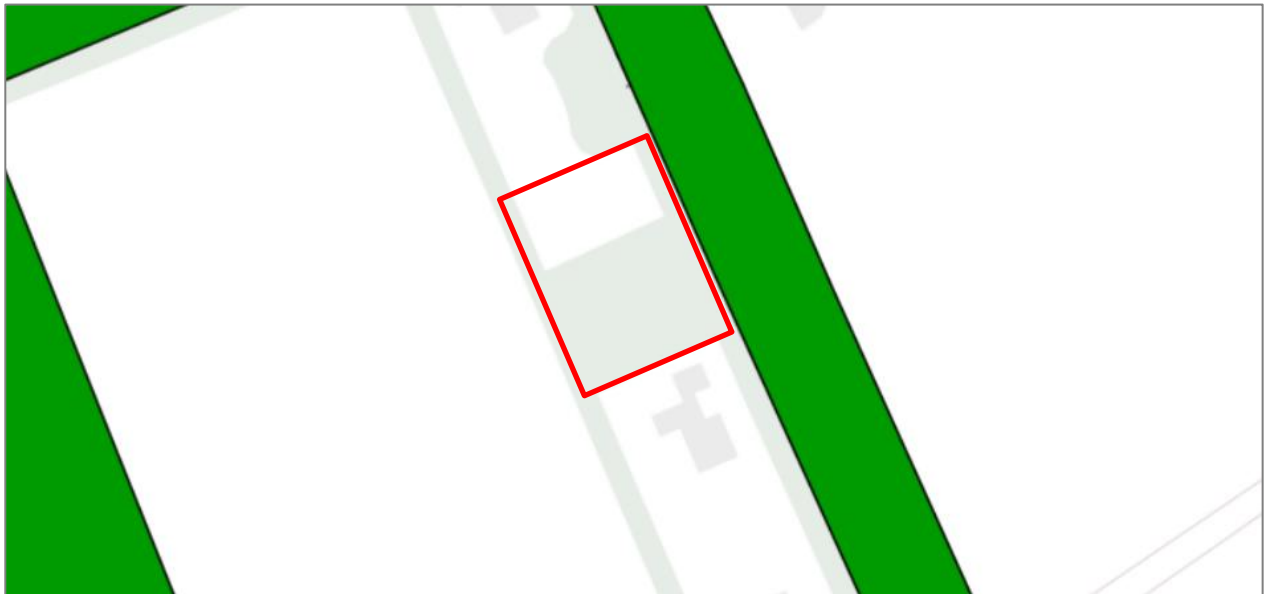
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging plangebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt direct ten oosten van het plangebied, aan de overzijde van de greppel die tussen het perceel en het Bospad ligt.

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied zich buiten het NNN bevindt en de Provincie Drenthe geen externe werking ten aanzien van het NNN hanteert (Provincie Drenthe, 2024), is een nadere beoordeling niet aan de orde.

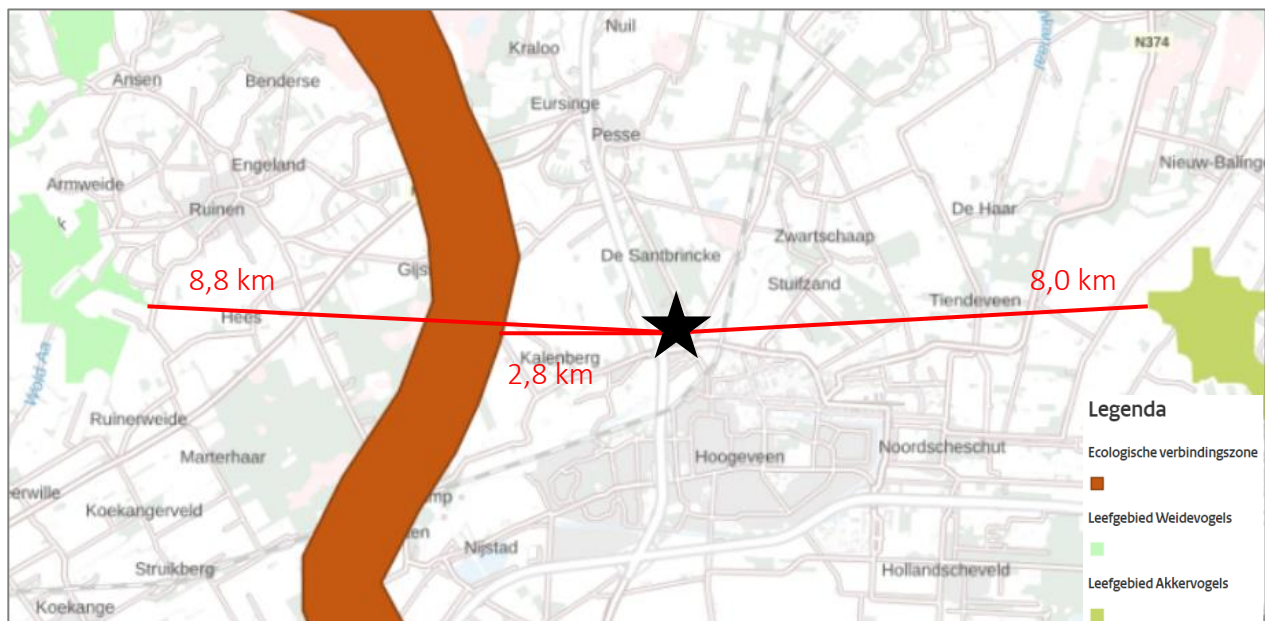
Figuur 3.2 Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNN (groen).
(Bron: Provincie Drenthe, 2024).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Drentse ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk in bijzonder provinciale natuurgebieden, ganzenfoerageergebieden, ecologische verbindingen en leefgebieden agrarisch natuurbeheer.

In Drenthe is momenteel één gebied aangewezen als bijzonder provinciaal natuurgebied: Landgoed Overcingel. Dit gebied ligt in Assen, op meer dan 25 kilometer afstand. De dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebieden bevinden zich bij Noordlaren, op meer dan veertig kilometer afstand.

In figuur 3.3 is het plangebied ten opzichte van de leefgebieden agrarisch natuurbeheer en ecologische verbindingen weergegeven. Gezien de afstanden tot deze gebieden en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermd werking heeft, is geen sprake van negatieve effecten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 3.3 Ligging plangebied (zwarte ster) ten opzichte van de leefgebieden agrarisch natuurbeheer
(Bron: Provincie Drenthe, 2024).

3.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied wordt ten behoeve van het plan opgaand groen verwijderd. Het betreft enkele bomen en hultststruiken op de zuidwestelijke rand van het grasveld.

Figuur 4.4 De te verwijderen bomen en hultst. Het gaat om de voorste rij.

3.4.1 Omgevingswet

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Omgevingswet indien:

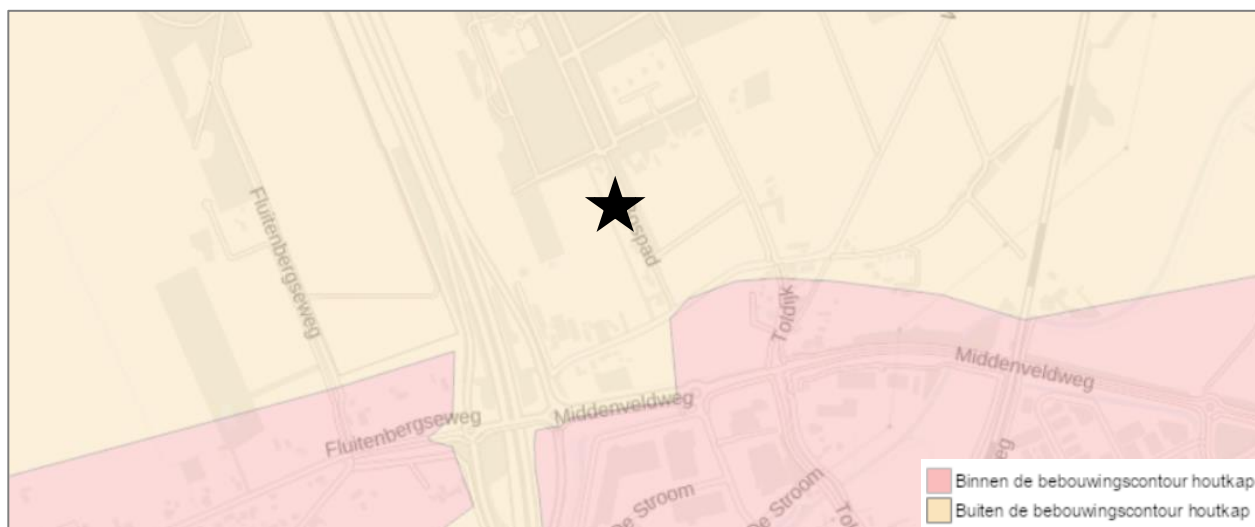
- ✂ de houtopstand buiten de 'bebouwingscontour houtkap' ligt, **en**
- ✂ de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

De planlocatie ligt buiten de bebouwingscontour houtkap (zie figuur 3.4), zodat het beschermingsregime van de Omgevingswet ten aanzien van houtopstanden hiervoor geldt.

De te verwijderen houtopstand maakt deel uit van een netwerk van houtwallen en kleine bosschages, welke in verbinding staan met het bos ten noorden van het plangebied. Het is zodoende niet eenduidig of de te kappen bomen deel uitmaken van een houtopstand van meer dan 10 are.

De te kappen houtopstanden vallen niet onder de genoemde uitzonderingen (art 11.111, lid 2 Bal). Er is geen sprake van een erf, aangezien het plangebied in de huidige situatie niet in dienst staat van een hoofdgebouw.

Uit bovenstaande volgt dat er voor de voorgenomen kap mogelijk vervolgstappen (meld- en herplantplicht) in het kader van de Omgevingswet aan de orde zijn. Geadviseerd wordt om contact op te nemen met bevoegd gezag (Provincie Drenthe).

Figuur 3.4 Ligging plangebied (zwarte ster) ten opzichte van bebouwingscontour houtkap Omgevingswet.

(bron: Provincie Drenthe, 2024).

3.4.2 Gemeentelijk beleid

Vanuit gemeentelijk beleid zijn mogelijk vervolgstappen aan de orde ten aanzien van de voorgenomen bomenkap. Hiervoor dient contact opgenomen te worden met de gemeente Hoogeveen.

4. Effectbeoordeling Flora- en fauna-activiteit

4.1 Flora

Uit het bronnenonderzoek komen geen beschermde vaatplanten naar voren.

De veldinspectie is uitgevoerd binnen het groeiseizoen van vele soorten planten. Zodoende is er op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de aanwezigheid van en potentie voor beschermde soorten. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen.

De begroeiing binnen het plangebied bestaat uit een veld met diverse grassoorten waaronder Engels raaigras en algemene kruiden zoals schapenzuring, ridderzuring en klein streepzaad. Ook is een deel met sterk overheersende grote brandnetel aanwezig, wat naar alle waarschijnlijkheid het gevolg is van tuinafvaldumping. Het veldje wordt jaarlijks gemaaid.

Langs de randen van het perceel groeien algemene kruidensoorten zoals Robertskruid, vingerhoedskruid, bonte gele dovenetel en klein springzaad. Het perceel wordt begrensd door houtwallen van zomereik, braam, laurierkers, berken (spec.) en hultst.

De begroeiing binnen het plangebied, zoals Engels raaigras, ridderzuring en grote brandnetel, duidt op voedselrijke omstandigheden. Bovendien wordt het grasveld jaarlijks gemaaid. Gezien de terreinkenmerken (voedselrijk, aanwezigheid van tuinafval, regelmatig maaibeleid) en de bekende verspreidingsgegevens, worden beschermde flora uitgesloten binnen het plangebied. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Figuur 4.1 Indruk van de begroeiing binnen het plangebied.

4.2 Broedvogels

De veldinspectie is uitgevoerd binnen het broedseizoen van vogels. Broedende vogels zijn daardoor waar te nemen. Zodoende kan er op basis van de veldinspectie een goed beeld verkregen worden van geschiktheid voor vogelsoorten en aanwezigheid van broedgevallen.

Vogels worden ingedeeld in de volgende drie categorieën, zie ook bijlage 2:

- ✂ Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4);
- ✂ Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5);
- ✂ Soorten zonder jaarrond beschermd nest.

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende relevante categorie 1-4 soorten naar voren: boomvalk, bosuil, gierzwaluw, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, raaf, ransuil, ringmus, roek, slechtvalk, sperwer en wespendief.

4.2.1 Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)

Boomvalk

Boomvalken broeden in oude kraaien- of eksternesten. Over het algemeen broeden ze in of aan de rand van het bos, maar komen steeds meer voor op alle plekken waar kraaien en eksters broeden. Boomvalken jagen in open en halfopen landschappen (Vogelbescherming, 2024a).

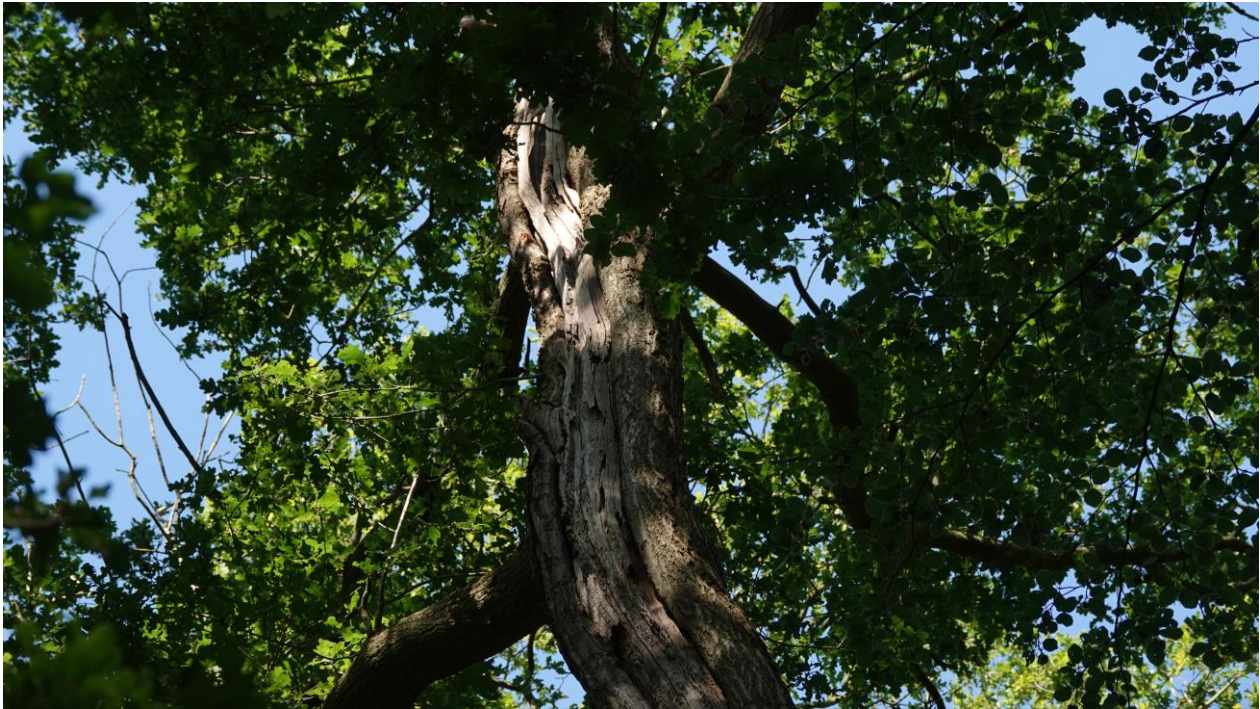
In de bomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen oude kraaien- of eksternesten waargenomen. Nestplaatsen van boomvalk worden zodoende uitgesloten binnen het plangebied. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Bosuil

Het habitat van bosuil bestaat uit open (loof)bos en boerenerven, maar ook stadsparken en groene woonwijken, waar deze broedt in holtes in oude bomen, nestkasten, of ruimtes in gebouwen. Incidenteel maakt bosuil gebruik van konijnenholen in de duingebieden als broedplaats (Vogelbescherming, 2024b).

De te kappen bomen binnen het plangebied bevatten geen geschikte holtes voor nestplaatsen van bosuil. Ook de schuur bevat geen ruimtes voor bosuil, aangezien er geen holtes en invliegopeningen aanwezig zijn. Bij de voorgenomen werkzaamheden worden zodoende geen potentiële nestplaatsen van bosuil vernietigd.

Wel zijn aan de randen en in de ruimere omgeving van het plangebied enkele bomen aanwezig die potentieel holtes bevatten die geschikt zijn als nestplaatsen voor bosuil. Vanaf het maaiveld konden deze holtes niet met zekerheid worden vastgesteld. Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze potentiële nestplaatsen niet verloren. Aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van bebouwing en verlichting in de omgeving, is ook geen sprake van aantasting door het gebruik van het plangebied in de toekomstige situatie. Wel kan als gevolg van de werkzaamheden dusdanige verstoring plaatsvinden dat de nestplaatsen tijdelijk ongeschikt zijn. Verstoring van vogels is toegestaan, zolang dit geen wezenlijke invloed heeft op de staan van instandhouding. Zie ook paragraaf 4.2.3.

Figuur 4.2 Beschadigde eik aan het Bospad ter hoogte van de bestaande opgang naar het perceel, potentieel met holtes voor nestplaatsen van bosuil.

Gierzwaluw

De gierzwaluw kan niet vanuit het nest opstijgen en moet zich eerst tot zo'n drie meter naar beneden kunnen laten vallen om weg te kunnen vliegen. De vrije uitvliegbreedte moet ongeveer een meter zijn. Nesten van gierzwaluwen zijn te vinden in allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, in kieren en gaten in muren maar ook in nestkasten (BIJ12, 2023a).

De aanwezige bebouwing (de schuur) binnen het plangebied biedt geen geschikte nestplaatsen voor gierzwaluw. Het gebouw heeft niet voldoende hoogte om drie meter valruimte voor gierzwaluw te bieden. Bovendien zijn er geen ruimtes aanwezig die als nestplaats kunnen dienen, zoals ruimte tussen daklagen. Nestplaatsen van gierzwaluw zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Havik

De havik bouwt zijn nest hoog in de kroon van een naaldboom. Het voorkeursbiotoop voor havik bestaat uit een combinatie van (naald)bossen en open land om te jagen. Hij maakt gebruik van een grote variatie aan jachtlandschappen, zoals bossen en heiden, maar ook weilanden en akkers (Vogelbescherming, 2024c).

Binnen het plangebied zijn geen naaldbomen aanwezig. Ook zijn geen potentiële nesten van havik waargenomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Nestplaatsen van havik worden zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Huismus

De habitat van huismus moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel, dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet meer geschikt. Nesten van huismussen zijn in de regel te vinden in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, in neststenen en in kieren en gaten in muren. Ook zijn nesten te vinden achter regenpijpen bij al dan niet met klimop begroeide muren en in nestkasten (BIJ12, 2023b).

De aanwezige bebouwing (de schuur) binnen het plangebied biedt geen geschikte nestplaatsen voor huismus. Het gebouw bevat geen ruimtes die als nestplaats kunnen dienen, zoals ruimte tussen daklagen. Ook zijn aan de binnenzijde geen nesten aangetroffen en zijn binnen en in de omgeving van het plangebied geen huismussen waargenomen. Nestplaatsen van huismus zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Huiswaluw

Huiswaluwen metselen hun nest van klei en zand tegen gevels van woningen. De nesten bevinden zich veelal vlak onder lichtgekleurde overstekken, boeiboorden of dakranden. Huiswaluwen nestelen over het algemeen in de buurt van waterrijke habitats, wat als foerageergebied dient (Vogelbescherming, 2024d).

Er zijn geen (oude) nesten van huiswaluw waargenomen in/aan de schuur binnen het plangebied. Nestplaatsen van huiswaluw zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Kerkuil

De kerkuil komt voor in cultuurlandschap met agrarische velden die begrensd worden door begroeiing, zoals kruidenrijke bermen, houtwallen of bosjes. Kerkuilen broeden hoofdzakelijk in toegankelijke, hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en toren. Tegenwoordig zijn de meeste broedgevallen aanwezig in nestkasten die op soortgelijke plekken geplaatst zijn. De nestplaats kan het hele jaar door gebruikt worden als rustplaats. Aanvullend op de nestplaats maken kerkuilen gebruik van vaste rustplaatsen, welke zich veelal op soortgelijke locaties bevinden als de nestplaatsen (BIJ12, 2017).

De schuur binnen het plangebied is van klein en laag formaat, zonder afgeschermd en donkere hoekjes waar kerkuil gebruik van kan maken. Ook zijn geen sporen (zoals braakballen en uitwerpselen) waargenomen en bevat de schuur geen geschikte invliegopeningen voor kerkuil. Nestplaatsen van kerkuil zijn zodoende uitgesloten binnen het plangebied, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Raaf

Raaf broedt in platte, brede nesten die zich vaak in de kroon van een boom bevinden. De nestplaatsen bevinden zich over het algemeen in uitgestrekte gebieden met afwisselend heide en bossen, maar raven komen tegenwoordig steeds meer voor in bosjes in cultuurlandschappen. Ze kunnen tot kilometers van de nestplaats vliegen om in weilanden en kwelders te foerageren (Vogelbescherming, 2024e).

In de bomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen grote, platte nesten van raaf waargenomen. Nestplaatsen van raaf worden zodoende uitgesloten binnen het plangebied. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Ransuil

Ransuil maakt over het algemeen gebruik van oude kraaien- of eksternesten, bij voorkeur in naaldbomen. Hij heeft weinig voorkeur voor leefgebieden en komt voor in agrarische landschappen, open bos, parken, duinen en moerasgebieden. Over het algemeen jaagt de ransuil in open velden of kaalslag in bos. In de winter zoeken ransuilen massaal een winterroestplaats op, wat over het algemeen een dicht bedekte naaldboom is (Vogelbescherming, 2024f).

Binnen het plangebied zijn geen naaldbomen aanwezig. Ook zijn geen oude kraaien- of eksternesten of sporen (zoals braakballen en uitwerpselen) waargenomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Nest- en roestplaatsen van ransuil worden zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Ringmus

Ringmussen komen over het algemeen voor in kleinschalig cultuurlandschap met veelvuldige begroeiing, weilanden met vee en/of oude bomen. Ringmussen broeden in natuurlijke holtes, maar ook in schuren, onder dakpannen of in nestkasten (Vogelbescherming, 2024g).

De aanwezige bebouwing binnen het plangebied biedt geen geschikte nestplaatsen voor ringmus. Het gebouw bevat geen ruimtes die als nestplaats kunnen dienen, zoals ruimte tussen daklagen. Ook zijn aan de binnenzijde van de schuur geen nesten aangetroffen. Nestplaatsen van ringmus zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Roek

Roeken zijn koloniebroeders en bouwen massaal slordige nesten hoog in de toppen van bomengroepen. De kolonies nestelen over het algemeen in vrijstaande bomengroepen, zoals langs wegen of kanalen, met graslanden in de omgeving als foerageergebied (Vogelbescherming, 2024h).

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen (kolonie) nesten van roek waargenomen. Nestplaatsen van roek zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Slechtvalk

Slechtvalken broeden van nature op kliffen en bergwanden, hoog in de nissen en richels. Ook maken slechtvalken gebruik van oude nesten van roofvogels en kraaien of nestkasten. Tegenwoordig broeden slechtvalken ook op hoge menselijke structuren, zoals kantoorgebouwen en hoogspanningsmasten. Hij jaagt vaak ver van het nest in open landschappen, waar deze op de grond of vanaf een uitkijkpunt op prooi jaagt (Vogelbescherming, 2024i).

Binnen het plangebied zijn geen hoge structuren zoals een hoogspanningsmast aanwezig. Ook zijn geen nesten van roofvogels of kraaien aanwezig in de bomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Nestplaatsen van slechtvalk zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Sperwer

Het leefgebied van de sperwer bestaat uit halfopen landschappen met bossen, bij voorkeur jong bos met naaldbomen. Hier broedt de sperwer dicht tegen de stam van een boom in een dicht bos. Vaak zijn de nesten erg verborgen vanwege de concurrentie met havik. De sperwer bouwt jaarlijks een nieuw nest, waardoor in lang bezette territoria meerdere oude nesten aanwezig kunnen zijn (Werkgroep Roofvogels Nederland, 2024).

Het plangebied bevat geen dicht bos, de binnen het plangebied aanwezige bomen maken deel uit van houtwallen en kleine stukken bosschages. Ook zijn geen (oude) nesten van sperwer waargenomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Nestplaatsen van sperwer zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Wespendief

Het habitat van wespendif bestaat uit (loof)bossen met open plekken, zoals heide, hoogvenen en graslandjes. Ook wordt gebruik gemaakt van kleinschalige cultuurlandschappen met bos. Het nest wordt jaarlijks gebouwd of opgeknapt in de kruin van hoge loof- en naaldbomen (Vogelbescherming, 2024j).

Binnen het plangebied zijn geen (oude) nesten van wespendif aanwezig. Nestplaatsen zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1-4

Overige categorie 1-4 soorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten binnen het plangebied, door het ontbreken van nesten in bomen, rietkragen en waterrijke habitats.

4.2.2 Soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Soorten van categorie 5 zijn honkvaste broeders, maar doorgaans voldoende flexibel om elders een nest te bouwen. Indien sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen zijn nesten van categorie 5 ook jaarrond beschermd.

De te kappen bomen binnen het plangebied en de schuur bevatten geen holtes, ruimtes of overige nestmogelijkheden voor categorie 5 soorten. Ook zijn binnen het plangebied geen nesten waargenomen van bijvoorbeeld buizerd of boerenwaluw.

In de omgeving van het plangebied kunnen nestplaatsen van categorie 5 soorten als kleine bonte specht aanwezig zijn, zoals in de beschadigde eik aan het Bospad (figuur 4.2). Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze potentiële nestplaatsen voor categorie 5 soorten niet verloren. Ook zijn in de omgeving voldoende (tijdelijke) alternatieven aanwezig, zoals in het bos ten noorden het plangebied. Nesten van categorie 5 soorten als kleine bonte specht zijn zodoende niet jaarrond beschermd. Zie voor vervolgstappen paragraaf 4.2.3.

4.2.3 Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen algemene vogelsoorten zoals grote bonte specht, merel en roodborst in het omliggende opgaand groen zoals de bomen en struiken tot broeden komen.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van vogels is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft. In de praktijk betekent dit dat tijdens het broedseizoen alle broedende vogels en hun nesten beschermd zijn. Voor het broedseizoen wordt in principe de periode van 1 maart tot 1 september aangehouden, maar dit zijn geen harde grenzen. Bepalend is of er broedgevallen aanwezig zijn, en dit is afhankelijk van de soort en van klimatologische omstandigheden, die van jaar tot jaar verschillen, zie hoofdstuk 5.3.

4.2.4 Foerageergebied

Het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied van verscheidene vogelsoorten, zoals ransuil, kleine bonte specht en koolmees. Er zijn in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig, zoals het bos ten noorden van het plangebied en de graslanden in de omgeving. Het plangebied betreft zodoende geen essentieel foerageergebied. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

4.3 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen via nauwe openingen hun verblijfplaats kruipend bereiken. De verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in spouwmuren, achter gevelbetimmering, daklijsten en vensterluiken, onder dakpannen, spleten en nissen in muren, in boomholten en cetera (Dietz et al., 2011).

Uit het bronnenonderzoek komt de volgende soort naar voren: gewone dwergvleermuis.

4.3.1 Verblijfplaatsen

Bebouwing

De schuur bevat geen geschikte ruimtes voor verblijfplaatsen, aangezien de gevels bestaan uit een enkele laag houten planken zonder tussenruimte en ook het dak slechts uit een enkele laag golfplaten bestaat. Ook zijn geen uitwerpselen of andere sporen van gebruik van de schuur door vleermuizen waargenomen. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing binnen het plangebied worden zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 4.3 Indruk van de binnenzijde van de schuur.

Bomen

In de te kappen bomen binnen het plangebied is geen sprake van holtes, loszittende schorsdelen of overige plekken die geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen bieden. Wel zijn in de omgeving van het plangebied verscheidene bomen aanwezig met potentieel geschikte holtes voor verblijfplaatsen (figuur 4.4). Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze potentiële verblijfplaatsen niet verloren. Aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van bebouwing en verlichting in de omgeving, is ook geen sprake van aantasting door het gebruik van het plangebied in de toekomstige situatie.

Wel kan als gevolg van de werkzaamheden dusdanige verstoring plaatsvinden dat de verblijfplaatsen tijdelijk ongeschikt zijn. Verstoring dient voorkomen te worden, vervolgstappen zijn aan de orde (zie 5.3.2).

Figuur 4.4 Aan de oostelijke rand van het plangebied is een beschadigde eik aanwezig die potentieel geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

4.3.2 Vliegroute

De houtwallen, bosranden en de bomen langs de paden en straten in de omgeving vormen lijnvormige elementen die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vliegroute. Bij de werkzaamheden worden geen vliegroutes aangetast; de te kappen bomen worden omringd door voldoende begroeiing zodat een ononderbroken vliegroute behouden blijft. De realisatie van één woning zal ook geen dusdanige lichtverstoring veroorzaken dat in de toekomstige situatie de omgeving ongeschikt is voor vliegroutes. Bovendien zijn voldoende (tijdelijke) alternatieven aanwezig, zoals paden in de omgeving en bosranden langs andere percelen. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes zijn zodoende niet aan de orde.

4.3.3 Foerageergebied

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2024). Als gevolg van de werkzaamheden wordt potentieel foerageergebied aangetast, aangezien een deel van het veld in de toekomstige situatie bebouwd zal zijn. Dit gaat echter om slechts een klein oppervlak en in de omgeving zijn voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig, zoals overige bospercelen, houtwallen en akkerranden. Vervolgstappen ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende soorten naar voren: bunzing, eekhoorn, hermelijn en steenmarter.

Bunzing, hermelijn en wezel

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) komen veelal voor in kleinschalig cultuurlandschap, maar kunnen (met name bunzing) ook tot in de steden rijken. Van belang is dat er voldoende dekking, verbindende elementen en voedsel (kleine zoogdieren zoals woelmuizen) aanwezig zijn. Verblijfplaatsen bevinden zich over het algemeen in bestaande holen van muizen of mollen, maar ook in steen- en takkenhopen, tussen boomwortels of in dichte begroeiing (BIJ12, 2024).

In de te kappen bomen en op het te bebouwen gedeelte van het perceel ontbreken geschikte verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen. In de schuur zijn geen sporen van gebruik door marters (zoals uitwerpselen, knaagsporen of prooiresten) aanwezig, waardoor verblijfplaatsen worden uitgesloten.

Eén van de te kappen bomen heeft wat ruimte tussen de wortels, echter staat deze niet in verbinding met lijnvormige elementen zoals struiken. In de houtwallen rond het perceel zijn verscheidene holletjes aanwezig onder de eiken bomen, die geschikter zijn als verblijfplaats. Er wordt zodoende niet verwacht dat de wortels van de te kappen boom als vaste rust- en verblijfplaats dienen, door aanwezigheid van betere alternatieven.

De houtwallen rond het perceel bevatten verscheidene geschikte verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen (figuur 4.5), en vormen geschikt leefgebied door de dichte begroeiing. Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze houtwallen niet verloren.

Door de bouw van de woning gaat een klein oppervlakte van potentieel foerageergebied voor kleine marterachtigen verloren, echter zijn binnen het plangebied en in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig. Negatieve effecten op kleine marterachtigen zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 4.5 In de houtwallen rond het perceel zijn verscheidene holletjes aanwezig voor verblijfplaatsen van kleine marterachtigen.

Eekhoorn

Eekhoorns komen over het algemeen voor in bossen, maar ook in tuinen of parken in de omgeving van bos. Ze bouwen bolvormige nesten in bomen op minimaal vijf meter hoog. Zo nu en dan worden ook boomholtes, oude kraaien- of eksterneesten of eekhoornnestkasten gebruikt (Zoogdiervereniging, 2024a).

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nesten van eekhoorn waargenomen. In de te kappen bomen bevinden zich ook geen holtes. Als gevolg van de werkzaamheden wordt zodoende geen potentiële nestplaats van eekhoorn vernietigd. Wel kan het plangebied deel uitmaken van het foerageergebied van eekhoorn. Na afloop van de werkzaamheden blijft voldoende foerageergebied binnen en in de omgeving van het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op eekhoorn zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Steenmarter

De steenmarter is een echte cultuurvolger en is te vinden in zowel bosachtige biotopen als in grote steden met voldoende dekking. Steenmarters hebben veel verschillende verblijfplaatsen binnen hun territorium, zoals holtes in bomen, takkenhopen of dichte begroeiing, maar ook zolders en kruipruimtes (Zoogdierverseniging, 2024b).

In de schuur binnen het plangebied zijn geen sporen (uitwerpselen, prooi-resten, knaagsporen) van gebruik door steenmarter aanwezig. Ook zijn rond de te kappen bomen en de schuur geen andere geschikte verblijfplaatsen voor deze soort aanwezig. De houtwallen rond het perceel kunnen door steenmarter gebruikt worden als leef-/foerageergebied, deze worden bij de voorgenomen werkzaamheden echter niet aangetast.

Door de bouw van de woning gaat een klein oppervlakte van potentieel foerageergebied voor steenmarter verloren, echter zijn binnen het plangebied en in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig. Negatieve effecten op steenmarter zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren zonder provinciale vrijstelling

Verblijfplaatsen van overige grondgebonden zoogdieren zonder provinciale vrijstelling (zoals das, otter en wolf) worden uitgesloten binnen het plangebied door het ontbreken van burchten, holen, grotten en oppervlaktewater. Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied van bijvoorbeeld das, echter betreft dit door het zeer gelimiteerde oppervlakte geen essentieel foerageergebied. Er zijn ook geen sporen van gebruik door das aangetroffen, zoals wildwissels, neusputjes of graafsporen. Bovendien wordt slechts een minimale hoeveelheid potentieel foerageergebied aangetast als gevolg van de werkzaamheden. Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren zonder provinciale vrijstelling worden zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen of leefgebied van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals egel, huisspitsmuis en ree te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de schadelijke handelingen uit de Omgevingswet (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht, zie 5.3.6.

4.5 Overige soorten

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende soorten naar voren: ringslang, heikikker, poelkikker, grote modderkruiper, gevlekte witsnuitlibel, Noordse winterjuffer en teunisbloempijlstaart.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied worden vissen en (voortplantingsbiotoop van) amfibieën en libellen uitgesloten. Aangezien amfibieën over het algemeen in de directe omgeving van hun voortplantingswater overwinteren en geen oppervlaktewater aanwezig is in de omgeving van het plangebied, worden ook overwinteringslocaties voor amfibieën uitgesloten binnen het plangebied. Voor reptielen zijn geen zonplekken omringd door geschikte vegetatie of geschikt habitat zoals beekdalen, duinen of heidevelden aanwezig. Binnen het plangebied zijn geen waardplanten van beschermde vlinders aanwezig. De jonge boswilg bij de opgang van het plangebied is nog niet van voldoende formaat om als waardplant voor grote weerschijnvlinder te dienen. Overige beschermde ongewervelden zijn gebonden aan vochtige en waterrijke habitats, duinen en eikenbossen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen het plangebied aanwezig.

Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde vissen, amfibieën, reptielen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van deze soortgroepen zijn niet aan de orde.

4.6 Rode Lijst soorten

Een groot deel van de Rode Lijst soorten, zoals vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen zijn in bovenstaande paragrafen in context van de verbodsbepalingen reeds besproken. Vervolgstappen zijn aan de orde ten aanzien van (Rode Lijst) vogels in het broedseizoen en (Rode Lijst) vleermuizen.

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het leefgebied van Rode Lijst geleedpotigen. Als gevolg van de werkzaamheden gaat echter slechts een klein deel van dit potentieel leefgebied verloren. De houtwallen en veel van de begroeiing blijft behouden, waardoor negatieve effecten op Rode Lijst geleedpotigen slechts marginaal zijn. Rode Lijst vaatplanten worden niet verwacht door de voedselrijkheid en overheersende soorten zoals grote brandnetel, Engels raaigras en ridderzuring (zie ook 4.1).

5. Conclusie en advies

5.1 Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden

Uit de quickscan natuurbescherming Omgevingswet ten aanzien van Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied (Dwingelderveld) ligt op circa vijf kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten. Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie worden, gezien de geringe aard en omvang van het plan en de ruime afstand tot Natura 2000-gebieden, niet verwacht. Dit kan echter uitsluitend met behulp van AERIUS Calculator juridisch inzichtelijk gemaakt worden.

Natuurnetwerk Nederland / Natuur buiten NNN

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en natuur buiten het NNN. Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN en natuur buiten het NNN zijn niet aan de orde.

Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de bebouwingscontour houtkap Omgevingswet. Voor de betreffende te kappen bomen geldt zodoende mogelijk het beschermingsregime vanuit de Omgevingswet. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn mogelijk aan de orde. Ook kunnen vervolgstappen vanuit de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van bomen van toepassing zijn. Er dient contact opgenomen te worden met de provincie Drenthe en gemeente Hoogeveen.

Tabel 5.1 Samenvatting conclusies gebiedsbescherming en houtopstanden.

	Afstand tot dichtstbijzijnde gebied	(Mogelijk) negatieve effecten	Vervolgstappen
Natura 2000	5,1 km	Mogelijk	Stikstofberekeningen*
Natuurnetwerk Nederland	5 m	Nee	Nee
Natuur buiten NNN			
- bijz. prov. natuurgebieden	>25 km	Nee	Nee
- ganzenfoerageergebied	>40 km	Nee	Nee
- ecologische verbindingszone	2,8 km	Nee	Nee
- leefgebied weidevogels	8,8 km	Nee	Nee
- leefgebied akkervogels	8,0 km	Nee	Nee
Houtopstanden Wnb	Buiten BBC Ow	Mogelijk	Overleg provincie Drenthe
Gemeentelijk kapbeleid	-	Mogelijk	Overleg gemeente Hoogeveen

*Negatieve effecten als gevolg van (tijdelijke) stikstofemissies worden niet verwacht, juridische zekerheid kan uitsluitend met AERIUS Calculator worden verkregen.

5.2 Flora en fauna activiteit

Uit de quickscan natuurbescherming Omgevingswet ten aanzien van flora- en fauna-activiteit wordt het volgende geconcludeerd:

- ✂ **Vogels:** Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten tot broeden komen. Aantasting en wezenlijke verstoring dient voorkomen te worden, vervolgstappen zijn aan de orde.
- ✂ **Vleermuizen:** Als gevolg van de werkzaamheden gaan geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verloren, aangezien de te kappen bomen binnen het plangebied geen geschikte holtes bevatten en de mogelijk te slopen schuur geen geschikte ruimtes heeft voor verblijfplaatsen. Wel kunnen in de (directe) omgeving verblijfplaatsen in bomen aanwezig zijn, die als gevolg van de werkzaamheden dusdanig

verstoord kunnen worden dat deze ongeschikt worden. Verstoring dient voorkomen te worden, vervolgstappen zijn aan de orde.

- ✂ Het plangebied kan onderdeel uitmaken van een vliegroute of foerageergebied van vleermuizen. Als gevolg van de werkzaamheden gaan echter geen essentiële functies verloren.
- ✂ **Grondgebonden zoogdieren:** Het plangebied kan onderdeel uitmaken van foerageergebied van grondgebonden zoogdieren zoals kleine marterachtigen en eekhoorn. Dit betreft geen essentieel foerageergebied. Bovendien hebben de werkzaamheden slechts een marginaal negatief effect op dit potentieel foerageergebied. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.
- ✂ **Overige soortgroepen – zonder provinciale vrijstelling:** Groei- en verblijfplaatsen van flora, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- ✂ **Vrijgestelde soorten:** In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen, wel geldt te allen tijde de zorgplicht.
- ✂ **Rode Lijstsoorten:** Vervolgstappen zijn aan de orde ten aanzien van vogels en vleermuizen in context van de verbodsbepalingen. Significant negatieve effecten op overige Rode Lijst soorten zijn uitgesloten.

Tabel 5.2 Samenvatting conclusies flora- en fauna-activiteit.

Beschermde soorten	Groei-/verblijfplaatsen/ essentieel leefgebied aanwezig	(Mogelijk) negatief effect	Vervolgstappen
Flora	Nee	Nee	Nee
Vogels			
- jaarrond beschermd (cat. 1-4)	Nee	Nee	Nee
- jaarrond beschermd (cat. 5)	Mogelijk	Mogelijk	Aantasting en verstoring
- overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	voorkomen
Vleermuizen			
- gebouwgebonden verblijven	Nee	Nee	Nee
- boomgebonden verblijven	Mogelijk	Nee	Verstoring voorkomen
- foerageergebied	Mogelijk	Nee	Verstoring voorkomen
- vliegroutes	Mogelijk	Nee	Verstoring voorkomen
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Nee	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Vissen	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden	Nee	Nee	Nee
Vrijgestelde soorten	Mogelijk	Mogelijk	Zorgplicht
Rode lijstsoorten	Mogelijk, vogels en vleermuizen	Mogelijk	Zie bovenstaand

5.3 Advies en vervolgstappen

5.3.1 Stikstofdepositie

Middels een AERIUS-berekening voor de realisatiefase en de gebruiksfase kan onderbouwd worden of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekeningen zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan plan worden vastgesteld en uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Omgevingswet, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

5.3.2 Verstoring verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de bomen. Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen niet verloren. Gedurende de werkzaamheden

kan echter sprake zijn van verstoring door inzet van zwaar materieel en mogelijk kunstlicht. Verstoring kan worden voorkomen door voorzorgsmaatregelen te nemen. Hiervoor kan aan het volgende worden gedacht:

- ✂ Er dient minimaal drie meter afstand met voertuigen, werktuigen en stellages te worden behouden tot bomen met potentieel geschikte holtes;
- ✂ Bomen met holtes blijven geheel onverlicht. Er wordt tussen zonsondergang en zonsopgang geen aanvullend verlichting op meer dan drie meter hoogte gebruikt en deze verlichting wordt uitsluitend naar beneden gericht. Bij voorkeur wordt er in deze periode geheel geen verlichting ingezet;
- ✂ Er wordt geen (harde) muziek afgespeeld.

Geadviseerd wordt om voorafgaand aan de werkzaamheden in overleg met een ecooloog een werkprotocol op te stellen, waarmee negatieve effecten op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen voorkomen worden.

5.3.3 *Broedvogels*

Binnen en in de omgeving van het projectgebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermde) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen.

Tijdens het broedseizoen zijn alle broedende vogels en hun nesten beschermd. Daarom heeft het zin om zoveel mogelijk werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Voor het broedseizoen wordt in principe de periode van 1 maart tot 1 september aangehouden, maar dit zijn geen harde grenzen. Bepalend is of er broedgevallen aanwezig zijn, en dit is afhankelijk van de soort en van klimatologische omstandigheden, die van jaar tot jaar verschillen.

Het is vaak niet mogelijk alle werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Dat betekent dat er voorafgaand en/of tijdens de werkzaamheden rekening gehouden moet worden met de aanwezigheid van deze nesten. Er zijn verschillende mogelijkheden om hier invulling aan te geven. Het is altijd maatwerk en ter beoordeling aan een deskundig ecooloog, en het kan niet uitgevoerd worden zonder ecologische begeleiding. Opties kunnen zijn:

- ✂ Voorafgaand aan het broedseizoen potentiële nestlocaties ongeschikt maken en houden;
- ✂ Voorafgaand aan het broedseizoen het werk opstarten en zorgen dat er continu doorgewerkt wordt;
- ✂ Ander maatwerk (locatiespecifiek) op basis van ecologische begeleiding.

In alle gevallen is het noodzakelijk dat een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld en dat een deskundig ecooloog de projectlocatie vrijgeeft voor de werkzaamheden.

5.3.4 *Houtopstanden*

Geadviseerd wordt om de beoogde kap aan bevoegd gezag (provincie Drenthe) te overleggen om te bezien welke vervolgstappen aan de orde zijn. Ook dient vanuit het gemeentelijk kapbeleid overlegd te worden met de gemeente Hogeveen.

5.3.5 *Natuurinclusief bouwen*

Het te herontwikkeling plangebied met de te realiseren nieuwbouw en in te richten buitenruimte biedt mogelijkheden voor het realiseren van verblijfplaatsen en leefgebied voor onder andere vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Hiervoor zijn vele mogelijkheden. Geadviseerd wordt in een vroeg stadium van de planvorming een ecooloog te betrekken om mee te denken bij een natuurinclusieve invulling met faunavoorzieningen in de realiseren bebouwing en een ecologische meerwaarde in de buitenruimte.

5.3.6 *(Specifieke) zorgplicht*

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland

voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of vergunning of vrijstelling is verleend.

Er kan onder andere invulling gegeven worden aan de zorgplicht door:

- ✂ Enkele dagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden grasland maaien, zodat eventueel aanwezige dieren alternatief leefgebied buiten het werkgebied opzoeken;
- ✂ Werkzaamheden zodanig uitvoeren dat eventueel aanwezige dieren de gelegenheid krijgen te vluchten. Dit betekent in de praktijk veelal dat in één richting gewerkt wordt, zodat dat dieren niet 'opgesloten' raken;
- ✂ Het gebruik van vaste rijroutes;
- ✂ Het zo kort mogelijk werken binnen het plangebied;
- ✂ Het vermijden dan wel aanpassen naar natuurvriendelijk gebruik (kunst)verlichting, zowel in de realisatie- als gebruiksfase;
- ✂ Verwerken van vrijkomend hout in takkenrillen in de directe omgeving.

5.4 Geldigheid en houdbaarheid

Voorliggend rapport is opgesteld onder de huidige wet- en regelgeving en is in principe meerdere jaren te gebruiken, mits weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden binnen het onderzoeksgebied. Onder de Omgevingswet geldt een geldigheidstermijn van drie jaar, waarbij de jongste gegevens niet ouder mogen zijn dan **drie jaar**. Dit is vastgelegd in de Omgevingsregeling (art 7.197j lid 2 b OR).

Indien ingrijpende wijzigingen in het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden, dient een actualisatie van de ecologische beoordeling plaats te vinden. Ook in geval (deel)aspecten in wet- en regelgeving wijzigen, dient een herbeoordeling plaats te vinden (zie ook disclaimer).

Daarnaast dient -in geval van stikstofberekeningen- rekening te worden gehouden met (in ieder geval jaarlijkse) actualisaties van het voorgeschreven rekenmiddel AERIUS Calculator. Hierin worden actuele gegevens met betrekking tot emissies en stikstofdeposities verwerkt. Voor projecten en plannen waarover nog geen formeel besluit is genomen dienen berekeningen met het meest actuele rekenmiddel te zijn uitgevoerd. De eerstvolgende actualisatie van AERIUS Calculator is voorzien in oktober 2024. Een nieuwe berekening geeft mogelijk andere resultaten.

5.5 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.4 beschreven werkzaamheden en activiteiten en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur / documenten

BIJ12 (2024a). Kennisdocument Kleine marterachtigen, *Bunzing - Hermelijn – Wezel*. Versie 1.0, januari 2024.

BIJ12 (2023a). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 2.0, juli 2023

BIJ12 (2023b). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.1, februari 2023.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0, juli 2017.

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien. Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2022). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008.

Provincie Drenthe (2024). Omgevingsverordening provincie Drenthe. Gepubliceerd op 19-12-2023, in werking vanaf 02-01-2024.

Vegte, F, van der, J. Bosman & D. Logemann (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Arcadis, 18 februari 2014.

Internet

BIJ12 (2024b). Beschermde Soortenindicator. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van https://atlas.bij12.nl/WebViewer/index.html?viewer=BeSI_rapport

BIJ12 (2024c). InformatieKaart Natuur. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van https://atlas.bij12.nl/WebViewer/index.html?viewer=ikn_pub

Ministerie van LNV (2024). Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van www.NDFF.nl¹

Omgevingsloket (2024). Regels Omgevingswet. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Overheid (2024). Wetstekst Omgevingswet. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://wetten.overheid.nl/>

Provincie Drenthe (2024). Bebouwingscontour houtkap – Omgevingswet; Ecologische verbindingszone; Ganzenfoerageergebied; Natuurnetwerk Nederland, Leefgebied weidevogels; Leefgebied akkervogels. Geraadpleegd op 8 juli 2024, van <https://www.nationaalgeoregister.nl/>

RIVM (2024). AERIUS Calculator, versie 2023.2. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://calculator.aerius.nl/>

Vogelbescherming (2024a). Boomvalk. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/boomvalk>

Vogelbescherming (2024b). Bosuil. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/bosuil>

Vogelbescherming (2024c). Havik. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/havik>

Vogelbescherming (2024d). Huiszwaluw. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huiszwaluw>

Vogelbescherming (2024e). Raaf. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/raaf>

Vogelbescherming (2024f). Ransuil. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>

Vogelbescherming (2024g). Ringmus. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ringmus>

Vogelbescherming (2024h). Roek. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/roek>

Vogelbescherming (2024i). Slechtvalk. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/slechtvalk>

Vogelbescherming (2024j). Wespendif. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/wespendief>

Werkgroep Roofvogels Nederland (2024). Sperwer. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://www.werkgroeproofvogels.nl/index.php/roofvogels/styles-3/haviken/sperwer>

Zoogdiervereniging (2024a). Eekhoorn. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

Zoogdiervereniging (2024b). Steenmarter. Geraadpleegd op 11 juli 2024, van <https://zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe

Vrijgestelde soorten Provincie Drenthe	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)
	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)
	Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>)
	Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>)
	Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)
	Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)
	Haas (<i>Lepus europeus</i>)
	Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)
	Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)
	Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>)
	Ree (<i>Capreolus capreolus</i>)
	Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>)
	Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>)
	Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)
Amfibieën	Vos (<i>Vulpes vulpes</i>)
	Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)
	Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)
	Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>)
	Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>)
	Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Drenthe (2023). Omgevingsverordening provincie Drenthe. Gepubliceerd op 19-12-2023, in werking vanaf 02-01-2024 - Bijlage 5: Provinciale Vrijstellingenlijst.

Bijlage 2

Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten provincie Drenthe

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Aalscholver	2	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Boerenwaluw	5
Boomvalk	4	Buizerd	5
Bosuil	3	Gekraagde Roodstaart	5
Draaihals	4	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	IJsvogel	5
Grote Gele Kwikstaart	3	Kleine Bonte Specht	5
Havik	4	Kokmeeuw	5
Huismus	2	Kraanvogel	5
Huiswaluw	2	Middelste Bonte Specht	5
Kerkuil	3	Oeverwaluw	5
Oehoe	3	Paapje	5
Raaf	3	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Scholekster	5
Ringmus	2	Spreeuw	5
Rode wouw	4	Torenvalk	5
Roek	2	Visdief	5
Slechtvalk	3	Wilde Zwaan	5
Sperwer	4		
Steenuil	1		
Wespendief	4		
Zeearend	4		
Zwarte specht	3		
Zwarte stern	2		
Zwarte Wouw	4		

***Toelichting categorieën:**

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: Provincie Drenthe, 2024

Bijlage 3

Uittreksel NDFF

Beschermde soorten* binnen één kilometer van het plangebied.

Soort	
Vogels	Zoogdieren
Aalscholver	Bunzing
Blauwe reiger	Eekhoorn
Boomvalk	Gewone dwergvleermuis
Bosuil	Hermelijn
Gierzwaluw	Steenmarter
Grote gele kwikstaart	Reptielen
Havik	Ringslang
Huismus	Amfibieën
Huiszwaluw	Heikikker
Kerkuil	Poelkikker
Raaf	Vissen
Ransuil	Grote modderkruiper
Ringmus	Geleedpotigen
Roek	Gevlekte witsnuitlibel
Slechtvalk	Noordse winterjuffer
Sperwer	Teunisbloempijlstaart
Wespendief	

*Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.
(Bron: NDFF, 2024)

Bijlage 4

Uittreksel NDFF Rode lijst

Rode lijst dieren en planten* binnen één kilometer van het plangebied.

Soort	
Vogels	Geleedpotigen
Boerenwaluw	Gevlekte witsnuitlibel
Boomvalk	Gewone haft
Gele kwikstaart	Limnephilus
Graspieper	Noordse winterjuffer
Grauwe klauwier	Oranje zandoogje
Grauwe vliegenvanger	Paddestoelgitje
Grote lijster	Vaatplanten
Huisbus	Bevertjes
Huiswaluw	Blauwe knoop
Kneu	Bolderik
Koekoek	Brede orchis
Kraanvogel	Dubbelloof
Kramsvogel	Engels gras
Matkop	Geelhartje
Raaf	Gulden sleutelbloem
Ransuil	Kamgras
Ringmus	Kleine ratelaar
Smient	Korenbloem
Spotvogel	Kruidvlier
Tapuit	Lavendelhei
Torenvalk	Moeraswespenorchis
Veldleeuwerik	Parnassia
Visdief	Rijncentaurie
Watersnip	Ronde zonnedauw
Wielewaal	Steenanjer
Wulp	Stijve ogentroost
Zwarte mees	Vleeskleurige orchis
Zoogdieren	Waterdrieblad
Bunzing	Welriekende nachtorchis
Haas	Witte snavelbies
Hermelijn	
Konijn	
Reptielen	
Ringslang	
Vissen	
Grote modderkruiper	
Weekdieren	
Wijngaardslak	

*Rode Lijst soorten (Bron: NDFF, 2024)

Bijlage 5

Uittreksel BeSi

Soorten die potentieel negatieve effecten ondervinden als gevolg van de werkzaamheden (BeSi, 2024).

Soort	
Vogels	Overige soorten
Huismus	Bruine kikker
Zoogdieren	Gewone pad
Boombewonende vleermuizen	Kleine watersalamander
Bunzing	Levendbarende hagedis
Das	Ringslang
Gebouwbewonende vleermuizen	
Haas	
Hermelijn	
Konijn	
Ree	